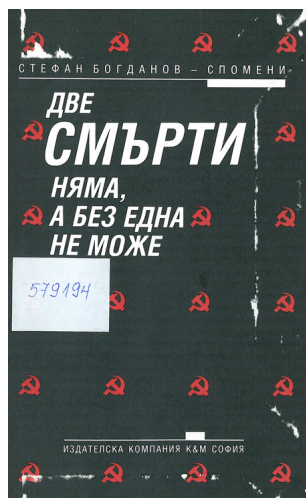

Написано от Христо Христов
Неделя, 04 Май 2014 08:42

„Държавна сигурност беше изцяло подчинена на съветските съветници на Берия, а кървавият терор се аргументираше с личните нареждания на Георги Димитров”. Това са само малка част от признанията за издевателствата на комунистическата партия след 9 септември 1944 г. в България, направени от Стефан Богданов в спомените му, озаглавени „Две смърти няма, а без една не може”, книга, която тази неделя ви представям в [електронната библиотека](#) на desebg.com.

Комунист и агент на съветското военно разузнаване

Спомените на Стефан Богданов са изключително ценен източник за разигралата се драма в България след идването на БКП на власт, преди всичко с факта, че човекът, който ги прави е тясно свързан с комунистическата партия и дълги години преди 9 септември 1944 г. работи за СССР като агент на съветското военно разузнаване. Всяка негова дума за наричания от него „социалистически затвор” си тежи на мястото.

За това, че със спомените си той се е превърнал в крайно неудобен свидетел е показателно, че Стефан Богданов е „забравен” от наследниците на БКП, а близките до партията и днешни социалисти историци никога не цитират или не посочват книгата му.

Дори с такова брутално зачеркване обаче свидетелството на този комунистически функционер не може да бъде изтрито от историята.

Биографията на Стефан Богданов е респектираща. Той завършва Висшата партийна школа на Коминтерна в Москва (1932-1933). Съден е за нелегална дейност, като излежава пет години в арести, затвори и лагерите „Гонда вода“ и „Кръсто поле“. През 1937 г. е вербуван от съветското военно разузнаване. Като съветски агент организира изграждането на специални разузнавателни групи, снабдени със собствени предаватели станции за директна връзка с Москва.

При провал през 1942 г. е арестуван и осъден на доживотен затвор, въпреки че не разкрива сътрудничеството си със съветското разузнаване. Брат му Петър Богданов е осъден на смърт и разстрелян (1942) заедно с ген. Цвятко Радойнов, Никола Вапцаров, Антон Попов, Атанас Романов, и Георги Минчев по процеса на ЦК на БРП (к).

След 9 септември 1944 г. Стефан Богданов е назначен за началник на отделение „Б“ на Държавна сигурност, която по това време е контраразузнаването.

Преди арестуването на Трайчо Костов през 1944 г., Богданов е преместен от контраразузнаването за началник на следствието в ДС, а след това е завеждащ културния сектор при Вълко Червенков, председател на Комитета за наука, изкуство и култура по това време.

Стефан Богданов е арестуван през септември 1949 г., разследван в продължение на две години и осъден на 15 години затвор по обвинение, че участва в тайна организация, ръководена от Трайчо Костов, целяща да събори народната власт. Излежава седем години в Бургаския затвор и Белене, освободен след Априлския пленум 1956 г.

След реабилитацията му е директор на Българска фотография, а после е търговско аташе в Швейцария (1965-1969). Съветник на министъра на земеделието (1970), освободен от поста, след като изпраща писмо до ЦК на БКП в защита на Солженицин. През 1981 г. отново е арестуван, разследван и изключен от партията. Умира през 1986 г.

Злоещи факти

Написано от Христо Христов
Неделя, 04 Май 2014 08:42

Спомените му, които Богданов пише през различни периоди, са публикувани от синовете му през 1991 г. Изключително важни са признанията му за намесата на съветските съветници във вътрешните работи на България и най-вече за тоталното подчинение на следствието на Държавна сигурност на Москва, чрез което в страната се извършва разправа по съдебен път с неудобните, включително и в партийните редици.

Богданов описва, чудовищната инквизиция, на която самият той е подложен от следователите „алхимици”. Той посочва, че по жестокост полицейският терор дори не може да сравни със „сегашния ужас”. „Аз ясно виждах, че съм станал жертва на едно следствие, което, за да „документира с цветисти факти” вражеската дейност на Трайчо Костов, натискаше и него и мен да се „признаем”, че сме били свързани на полицейска основа”, пише Богданов.

Пребиван от бой, държан денонощно изправен и буден в продължение на седмици и чрез разтапяне на ставните мазнини следствието е искало да признае, че е подслушвал съветската легация и телефоните на Георги Димитров и Васил Коларов. За да спре непоносимите мъки, бившият началник на контраразузнаването „признава”, че е получил нареждане от Трайчо Костов да арестува Васил Коларов и Вълко Червенков.

В своите спомени Стефан Богданов разкрива:

„Тогавашният министър на вътрешните работи Антон Югов, една посредствена политическа фигура с безкрайна преданост към Сталин и към съветниците на Берия, изпратени у нас като консултанти в МВР и Държавна сигурност, беше верен и подмазващ се пред Георги Димитров паж на насилието... Всички незаконни убийства и „ликвидации“ на „класови врагове“ се осъществяваха по лични разпореждания на Югов чрез кроткия негов послушник Руси Христов. Някъде в указанията си за кървав терор той се аргументираше и с личните нареждания на Г. Димитров...“

Държавна сигурност беше изцяло подчинена на съветските съветници на Берия и моите многократни доклади за техните произволи в службата страхливо бяха отминавани и от Югов, и от Руси Христов...“

Ръководители на най-големите извращения в ДС бяха прикрепените към всяко отделение съветски чекисти.“

В концлагера Белене

След престоя в редица затвори Стефан Богданов е въдворен в концлагера Белене. Страниците, които отделя на лагера в спомените си, са покъртителни. Подчертавайки съветският опит при изграждането на „Белене“ авторът допълва, че „българският вариант „Белене“ е наша самобитна проява под съветски инструктаж, който Държавна сигурност бе усъвършенствала с допълнителни „български“ зверства“.

Той посочва, че жестокостите в него надвишават многократно лагерите в България преди 9 септември 1944 г., през които той също преминава. „В Белене се работеше адски, за да се живее свински“, е коментарът му.

Книгата на Стефан Богданов не е преиздавана вече повече от 20 години и може да бъде

Написано от Христо Христов
Неделя, 04 Май 2014 08:42

Стефан Богданов, „Две смърти няма, а без една не може”, ИК „K&M”, С., 1991 г., 156 страници.